

реалізації. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». 2017. № 32. С. 165-170. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2017_4_33 (дата звернення: 01.11.2021).

ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС МОДЕЛІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ

*Тарасюк Т.О., здобувачка вищої освіти,
iamtaniatarasiuk@gmail.com*

*Науковий керівник: Минчинська І.В., к.е.н., доцент
Державний податковий університет*

Використання циркулярних бізнес-моделей підприємствами є важливою складовою успішного розвитку в сучасних умовах. Це економічна модель має сталий прогрес: перехід від лінійної моделі, що базується на споживанні та утилізації, до моделі, в якій термін служби продуктів – максимально можливий, а матеріали та відходи мінімізуються. З одного боку, важливість їх використання зумовлена зростанням конкуренції між підприємствами, що унеможливорює зростання ефективності виробництва за рахунок зниження собівартості та розширення обсягів збуту, а з іншого, проблемами дефіциту природних ресурсів та необхідністю захисту навколишнього природного середовища. Циркулярну економіку можна реалізувати цілісно, але водночас в основі кожної міської системи є риси циркулярної економіки.

Розгляд поняття «циркулярна бізнес-модель підприємства» зумовлює необхідність встановлення співвідношення таких понять як «циркулярна економіка» та «бізнес-модель підприємства», формулювання цих визначень [2, с. 49].

Розкриваючи сутність циркулярної економіки, українська дослідниця В.В. Лойко пише, що циркулярна економіка передбачає більш дбайливе використання як природних ресурсів, так і речей, які вже створено та використовуються у побуті людей. Разом з тим, вона підкреслює, що циркулярна економіка будується не тільки на зміні технологій виробництва і іншого підходу до сировинних ресурсів, а й на зміні споживацької поведінки, що є найбільш важливим для успішного розвитку циркулярної економіки. Розглядаючи поняття циркулярної економіки, Іоанна Кульчицька (Joanna Kulczycka) детально аналізує появу цього терміну. Вона зазначає, що визначення

циркулярної економіки, представлені у світовій літературі, враховують еволюцію її створення та реалізації.

Узагальнюючи визначення терміну «циркулярна економіка», що наведені різними науковцями, можна стверджувати, що циркулярна економіка – це особливий вид стратегії економічного розвитку, який спрямований не лише на раціональному використанню ресурсів то засобів, а й на їх повторному, тобто вторинному використанні.

Отже, циркулярна економіка є «регенеруючою та відновлювальною за метою модель економіки, що прагне підтримувати продукцію, компоненти та матеріали у найвищій їх корисності, ефективності та цінності» [1, с. 109].

Безперечно, циркулярна економіка – це постійний позитивний цикл розвитку підприємства, який зберігає та збільшує природний капітал, оптимізує дохідність ресурсів та мінімізує системні ризики, керуючи обмеженими запасами та поновлюваними джерелами. І це працює ефективно в будь-якому масштабі. [1, с. 109]

Звичайно, що сталого і успішного розвитку економіка не матиме без бізнес-моделі підприємства, адже вона має на меті створення чітких та виважених, концептуально описаних способів створення економічних цінностей. Що ж до конкретизації, в нашому випадку доцільно використовувати циркулярні бізнес-моделі підприємства. Вони мають на меті ліквідувати відходи – не лише з виробничих процесів, а систематично протягом різних життєвих циклів і використання продуктів та їх компонентів. Адже часто те, що інакше можна назвати відходами, стає цінною сировиною для послідовних етапів використання. Отже, повторне використання матеріалів за допомогою розроблення продукту допомагає визначити концепцію циркулярних бізнес-моделей та відрізнити її від переробки, яка використовує велику кількість як енергетичних ресурсів, так і трудових.

Отже, концепція циркулярної економіки повинна слугувати підґрунтям для переосмислення ролі відходів як ресурсів, сприяти покращенню екологічної ситуації. У перспективі подальших досліджень – оцінити ефективність функціонування циркулярних бізнес-моделей в Україні, у випадку виявлення проблем на етапі реалізації управління бізнес-процесами – розробити механізм елімінування “слабких” місць. [1, с. 118]

Література.

1. М. В. Руда, Я. В. Мирка Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку: навч.пос. Національний університет “Львівська політехніка” Львів 2020. С. 107-118.

2. Олексій Сисоєв, «Циркулярна економіка» та «фахівець із циркулярної економіки»: сутність та зміст понять в українському та польському науковому просторі, ISSN Online: 2312-5829 Освітологічний дискурс, 2020, № 4 (31), С49-55.

SMALL BUSINESS AND ITS ROLE IN THE ECONOMY OF UKRAINE

*Tomashuk I., Doctor of Philosophy,
senior lecturer at the Department of Economics
and business activities, tomashuk.inna@ukr.net
Vinnytsia National Agrarian University*

The most important prerequisite for economic development is the development and improvement of entrepreneurship as a special type of economic activity. Entrepreneurship is one of the most important factors of economic development on the basis of innovative type of economic growth, which is based on entrepreneurial initiative in the field of scientific, technical and organizational and economic activities. Entrepreneurship is the basis of economic life of small business, concentrating the most characteristic properties of market relations, acts as a driving force of the market economy. Supporting the formation and development of small business in Ukraine is one of the defining priorities of public policy since the first years of economic reforms. The important role of small and medium enterprises in ensuring a competitive environment, flexibility of the national economy, employment and income of the population has gained wide recognition at all levels and found expression in the implementation of special state policy measures to support small business development in Ukraine.

Small business - entrepreneurial activity, formed at one's own risk, which does not contradict the current legislation, creates a small number of jobs. The purpose of creating a small business - to make a profit and / or self-realization. Small business is characterized by relatively small size, limited number of people, limited capital turnover, local area of operations and a specific area of work [1; 3]. It plays a significant role in providing employment to most developed and developing countries (in the US,